

Memorandum

lokale verkiezingen 2024

September 2023

Woord vooraf

Met het oog op de lokale verkiezingen van 13 oktober 2024 heeft de Latemse seniorenadviesraad dit memorandum opgesteld. Wij willen ook al inspelen op de opmaak van de partijprogramma's en hopen dat de lokale politieke partijen en individuele kandidaten openstaan voor onze signalen en actiepunten.

In dit memorandum worden in een aantal domeinen prioriteiten en beleidsaanbevelingen geformuleerd die kunnen leiden naar een **participatief ouderenbeleid in een leeftijdsvriendelijke gemeente**.

Wij hopen dat ons memorandum een inspiratiebron wordt voor de politieke verantwoordelijken.

Inhoudsopgave

<i>INLEIDING</i>	4
<i>BEVOLKINGSGEGEVENS</i>	5
<i>METHODIEK</i>	8
<i>DOMEINEN</i>	10
1. Gezonde, toegankelijke en verbindende publieke ruimte.....	10
2. Vlotte en comfortabele mobiliteit	11
3. Levensloopbestendig lokaal woonbeleid	14
4. Sterk lokaal gezondheids- en zorgbeleid.....	15
5. Sociaal-culturele participatie	17
6. Maatschappelijke participatie en inspraak	18
7. Communicatie en informatie	19
8. Digitaal inclusieve samenleving.....	20

Inleiding

De Latemse Seniorenadviesraad (LSAR) vertegenwoordigt de senioren (60+) van onze gemeente en adviseert het lokaal bestuur om een goed en evenwichtig seniorenbeleid uit te tekenen. Deze adviesraad rapporteert de noden en bekommernissen van de oudere inwoners, ongeacht hun politieke, religieuze of filosofische overtuiging.

Ouderen in onze gemeente worden een steeds grotere en meer diverse groep, met uiteenlopende wensen, noden en behoeften. De LSAR hoopt dat het lokaal bestuur initiatieven opzet om van Latem-Deurle een **leeftijdsvriendelijke gemeente** te maken, die ook de diversiteit en uiteenlopende competenties van ouderen erkent. Zo krijgt iedereen de kans om actief ouder te worden en te kunnen blijven participeren. De waardevolle rollen die ouderen vervullen moeten immers erkend en gewaardeerd worden. Het lokaal bestuur heeft de hefboomen daartoe in handen.

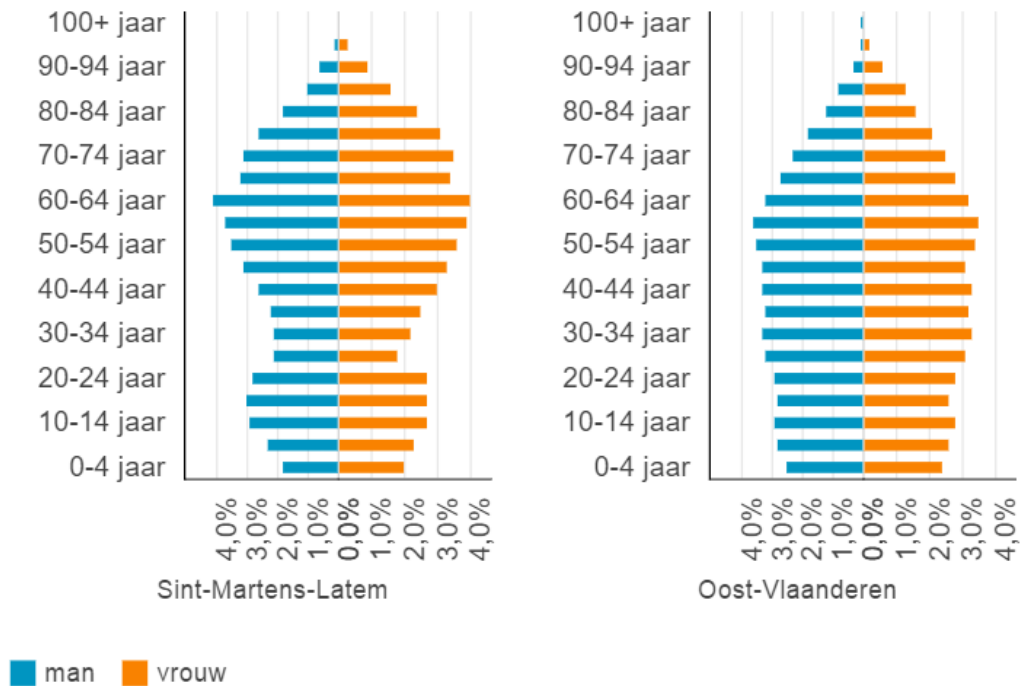
In de aanloop naar de lokale verkiezingen in 2024 worden in dit memorandum enkele speerpunten en ambities toegelicht opdat onze gemeente via een succesvol lokaal ouderenbeleid een leeftijdsvriendelijke gemeente wordt. Ook na de verkiezingen gaat het echte werk verder. Het nieuwe gemeentebestuur zet dan in de nieuwe lokale beleidsplannen de krijtlijnen uit om te bouwen aan een omgeving waarin ook ouderen structurele inspraak- en participatiemogelijkheden hebben. Wij hopen onze speerpunten en ambities daarin weerspiegeld en in de toekomst ook verwezenlijkt te zien.

Dit memorandum is een eerste stap naar een voortdurende dialoog met ouderen, die een essentiële basis is voor een leeftijdsvriendelijk lokaal beleid.

Bevolkingsgegevens

Alle bevolkingspiramides van het Vlaams Gewest¹, de provincie Oost-Vlaanderen² en onze gemeente Sint-Martens-Latem³ tonen aan dat de vergrijzing stevig doorzet.

Bevolkingspiramide, per leeftijdsklasse van 5 jaar, % t.o.v. alle inwoners (2022)

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

<https://provincies.incijfers.be/databank>

In Sint-Martens-Latem is **27,4 %** van de bevolking **65 jaar of ouder**. Het **aandeel vrouwen** bedraagt **51,6 %**. In Oost-Vlaanderen is 20,2 % 65 jaar of meer. Het aandeel vrouwen bedraagt er 50,5 %.

De gemiddelde leeftijd in onze gemeente bedraagt 46,6 en in het vergelijkingsgebied, Oost-Vlaanderen, 42,2. De **mediaan leeftijd**, minder beïnvloed door extreme waarden, bedraagt in **Sint-Martens-Latem 50 jaar**, in Oost-Vlaanderen slechts 42 jaar.

¹ <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/bevolking/bevolking-naar-leeftijd-en-geslacht>

² <https://provincies.incijfers.be>

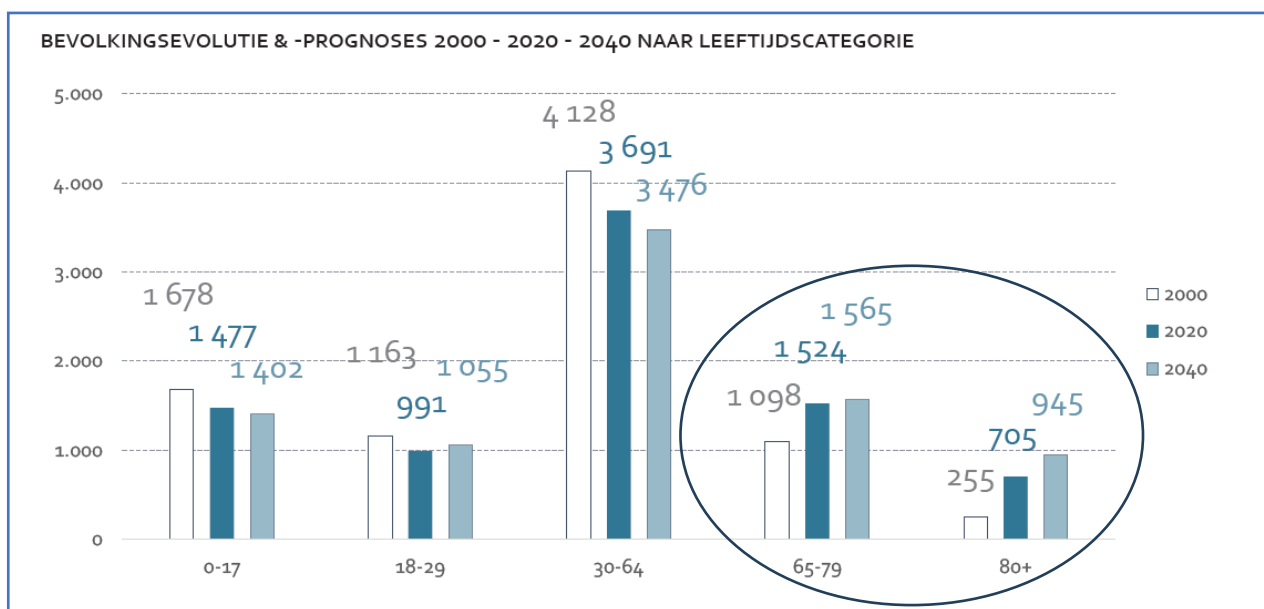
³ <https://provincies.incijfers.be>,
<https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be/gemeente/sint-martens-latem/demografie>
<https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/bevolking>

De **vergrijzing in onze gemeente** is bovendien **toegenomen**, wat blijkt uit de pijl rechts onderaan.

<https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be/gemeente>

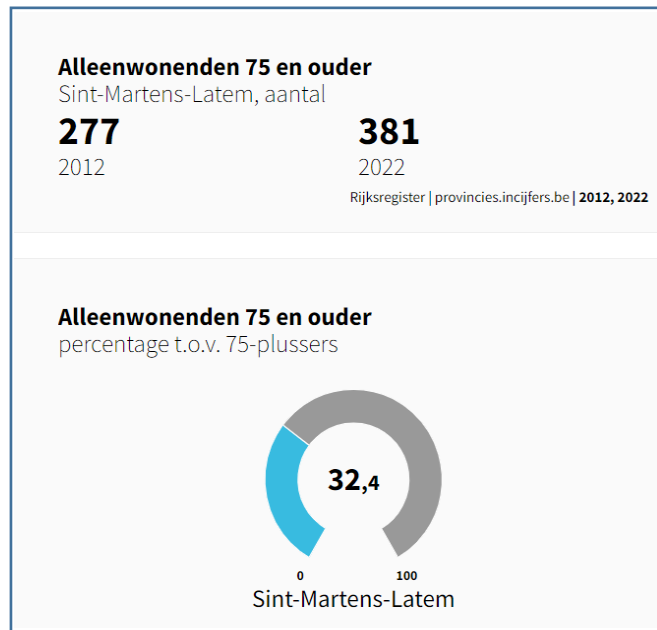
Het aantal senioren in onze gemeente neemt volgens de prognoses ook in de toekomst stevig toe:

Bron: <https://provincies.incijfers.be>

Veel ouderen in onze gemeente zijn bovendien **alleenstaand**.

Bron: Rijksregister, provincies.incijfers.be (2022)

De veroudering van de bevolking, trouwens een fenomeen in heel Vlaanderen, heeft uiteraard repercussies op het aantal kiesgerechtigden binnen een bepaalde leeftijdsgroep. Uit cijfers van de Vlaamse Ouderenraad blijkt dat in Vlaanderen een groot aantal potentiële kiezers ouder is dan 60 jaar:

aandeel 60+'ers: 36 %
aandeel 65+'ers: 27 %

In **onze gemeente** bedraagt het **aantal potentiële kiezers van 60 jaar en ouder maar liefst 42,5 %!**

Al dit bovengenoemde cijfermateriaal zal het lokaal bestuur ervan overtuigen dat ouderen in onze gemeente een substantieel deel van de bevolking uitmaken en dat er dus rekening gehouden moet worden met hun behoeften, bekommernissen en verwachtingen.

Dit memorandum verwoordt de noden en wensen van de senioren van onze gemeente.

Methodiek

Hier volgt een overzicht van de verschillende stappen bij het tot stand komen van dit memorandum.

1. Bij de uittekening van de basislijnen van het memorandum werd een eerste aanzet gegeven door de Vlaamse Ouderenraad⁴ met *Memorandum lokale verkiezingen 2024 Speerpunten voor een leeftijdsvriendelijk lokaal beleid* (17 juni 2022) compleet met actiepunten, duiding en referenties.

De speerpunten die de Vlaamse Ouderenraad naar voren schuift zijn:

1. *Geef ouderen een structurele stem in het lokaal beleid.*
2. *Transformeer de lokale omgeving tot een gezonde, toegankelijke en verbindende ruimte.*
3. *Bevorder de participatie en het engagement van ouderen.*
4. *Garandeer een sterk lokaal zorgbeleid voor ouderen.*
5. *Ontwikkel een levensloopbestendig lokaal woonbeleid.*
6. *Zet extra stappen in de strijd tegen armoede en onderbescherming.*
7. *Maak werk van een digitaal inclusieve samenleving.*
8. *Zorg dat ouderen zich vlot en comfortabel kunnen verplaatsen.*

2. Omdat het belangrijk is te weten wat bij de senioren van onze gemeente leeft, deed de LSAR in het Dorpsmagazine editie december 2022 een oproep naar senioren die aan het memorandum wilden meewerken. Een eerste samenkomst vond plaats op maandag 6 februari 2023 in Wijkcentrum De Oase.

3. Enkele leden van het LSAR-dagelijks bestuur volgden op 31 januari 2023 de vorming ‘*Ouderen verkiezen inspraak in 2024*’, een organisatie van de regionale Vlaamse Ouderenraad. Tijdens deze vorming kwamen 3 centrale vragen aan bod:

1. *Hoe kan je ouderen ondersteunen en sensibiliseren om hun stem uit te brengen?*
2. *Hoe breng je als ouderenraad de noden en wensen van ouderen over?*
3. *Hoe waarborg je de structurele stem van ouderen in het beleid?*

4. De leden van het LSAR-bestuur samen met enkele geïnteresseerde senioren van onze gemeente vormden op de startvergadering van 6 februari 2023 na de nodige informatie 4 werkgroepen. Rekening houdend met de lokale context en op basis van het document van de Vlaamse ouderenraad bakende elke

---

⁴ <https://www.vlaamse-ouderenraad.be/wat-denken-we/verkiezingsmemoranda/8-speerpunten-voor-een-leeftijdsvriendelijk-lokaal-beleid>

werkgroep een aantal actiedomeinen (zie inhoudsopgave p. 3) af om na te gaan hoe het lokaal bestuur in elk van die domeinen het leven van ouderen kan verbeteren.

5. Bij het opstellen van de ambities die we in onze gemeente graag verwezenlijkt zouden zien, hebben we ons ook gebaseerd op de actiepunten die na een uitvoerige enquête bij onze senioren al in het Memorandum 2018 geformuleerd werden. Wij stellen immers vast dat heel wat van die concrete actiepunten (nog) niet gerealiseerd zijn.
6. De resultaten van de 4 werkgroepen werden na grondig overleg in onze raad van bestuur in een memorandum geformuleerd. Vóór de eindredactie werd het memorandum nog voorgelegd aan de 7 verenigingen die onder de LSAR ressorteren, nl. Bond Derde Leeftijd Deurle, Phoenix Bridgeclub, De Mariekes, Ik jeune mi daarin, Latem Troef, Schaakclub Latem Deurle en VIEF, zodat ook zij hun inbreng konden doen.
7. De verschillende doelgroepen, o.a. het college, de fractieleden, collega's van andere adviesraden, ontvangen het memorandum in het najaar van 2023.

De kern van de LSAR wil het memorandum graag toelichten in de diverse politieke fracties.

Domeinen

Een gemeentebestuur moet met heel wat maatschappelijke uitdagingen rekening houden, zeker ook in een leeftijdsvriendelijke gemeente. Dit document geeft de stem van ouderen weerklank. De beleidsaanbevelingen van de seniorenadviesraad staan hieronder gegroepeerd per actieterrein.

1. Gezonde, toegankelijke en verbindende publieke ruimte

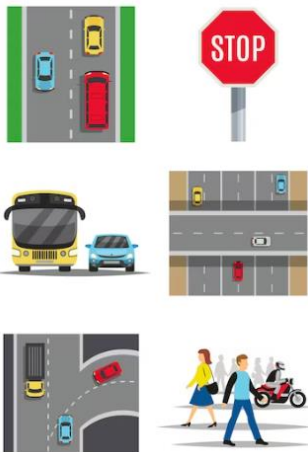

Inzetten op gezondheid, sociaal contact en beweging draagt bij tot het welzijn van elke burger en in het bijzonder dat van ouderen. De inrichting van het openbaar domein moet er dus op gericht zijn dat ouderen zich zelfstandig, veilig en comfortabel in hun leefomgeving kunnen bewegen. Gemeentelijke infrastructuur en het openbare domein moeten voor ouderen goed toegankelijk zijn, ontmoetingskansen in de buurt bieden, stimuleren om te bewegen en te sporten.

Actiepunten:

- Ondersteun de uitbouw van buurtnetwerken en bewonersdiensten. Een digitaal platform als hoplr is een stap in de goede richting, maar zeker niet voldoende. De mensen die de meeste hulp nodig hebben, dikwijls onze oudere inwoners, worden er niet mee bereikt, omdat ze onvoldoende digitaal vaardig zijn.
- Faciliteer meer wisselwerking tussen RVT Ter Venne, serviceflats Huize Elsakker, Priesterage en senioren van onze gemeente.
- Faciliteer het gebruik van de cafetaria van Huize Elsakker voor allerlei vrijetijdsactiviteiten.
- Stimuleer en ondersteun alle initiatieven die inwoners, zeker ook senioren, samenbrengen via sport en beweging, spelnamiddagen, cultuur, praatcafés ...
- Richt aan Huize Elsakker een overdekte petanquebaan in zodat die ook bij regen gebruikt kan worden en waarbij de deelnemers welkom zijn in de cafetaria van de serviceflats Huize Elsakker.
- Richt een toegankelijk (ook voor rolstoel- of rollatorgebruikers) wandelpad in van RVT Ter Venne en Huize Elsakker naar de Leie en de dorpskern.
- Zorg ervoor dat senioren zich in alle opzichten veilig voelen.

2. Vlotte en comfortabele mobiliteit

Om te kunnen blijven participeren is het voor ouderen – ook voor wie minder mobiel is – belangrijk een bestemming vlot te kunnen bereiken op een veilige en comfortabele manier. Een sterk lokaal mobiliteitsbeleid moet ook voor ouderen een maximale bereikbaarheid garanderen.

Voldoende toegankelijke, gebruiksvriendelijke en betaalbare vervoersopties zijn daarbij een must. Heel wat ouderen rekenen op het openbaar vervoer om op hun bestemming te geraken. Als er binnen de vervoerregio geen gepaste oplossingen komen, rekenen de senioren op lokale innovatieve initiatieven.

Actiepunten:

Algemene verkeersveiligheid

- Ga voor een verkeersveilige inrichting van het wegennet uit van de positie van kwetsbare weggebruikers en voorkom zo dat ouderen door onveilige verkeerssituaties bepaalde routes vermijden of zich bepaalde activiteiten ontfemen.
- Voorzie structurele inspraakmogelijkheden voor ouderen bij beslissingen over het vervoersaanbod, de inrichting van de publieke ruimte en maatregelen om de verkeersveiligheid te verbeteren.
- Zorg dat de openbare ruimte voor elke zwakke weggebruiker toegankelijk en obstakelvrij is en zich tot aangename en vlotte verplaatsingen leent.
- Garandeer de bereikbaarheid van belangrijke locaties voor ouderen. Maak hiertoe werk van een betaalbaar, performant openbaar en aangepast vervoer en zorg voor toegankelijke en comfortabele halte- en oversteekplaatsen.
- Voorzie voldoende passende opties van vervoer op maat en vrijwilligersvervoer om te garanderen dat iedereen, ook mensen met een beperking of zonder auto, rijbewijs of fiets, mobiel kunnen zijn.
- Beperk de snelheid van gemotoriseerde voertuigen door infrastructurele ingrepen.
- Hanteer een efficiënt handhavingsbeleid.

Voetgangers- en fietsbeleid

- Zorg ervoor dat ouderen gebruik kunnen maken van degelijke en voldoende brede voet- en fietspaden, die afgescheiden zijn van de openbare weg en die 's avonds en 's nachts goed worden verlicht.
- Gebruik vlakke, slipvaste en stevige materialen als verharding voor voetgangerszones.
- Zorg voor overzichtelijke, conflictvrije kruispunten, met een duidelijke en goed onderhouden signalisatie en lange groenfases voor voetgangers en fietsers.
- Creëer middeneilandjes bij oversteekplaatsen over een brede rijweg, zodat voetgangers veilig kunnen wachten.
- Versterk de verkeersveiligheid met 'gevleugelde' zebrapaden, waarbij het zebrapad verlengd is tegen de rijrichting in en waardoor het verkeer vroeger stopt.
- Voorzie bij wegenwerken en bouwwerven veilige oversteekplaatsen en duidelijke signalisatie voor kwetsbare weggebruikers.
- Zet in op lokale initiatieven rond veilig elektrisch fietsen.
- Voorzie openbare fietsstallingen zodat fietsen niet op het voetpad worden gestald. Garandeer een vlotte doorgang via een obstakel- en valrisicovrije openbare ruimte en laat de politie streng optreden tegen voet- en fietspadparkerende overtreeders.
- Richt korte, veilige wandelroutes in naar voor ouderen belangrijke bestemmingen, zoals lokale dienstencentra, woonzorgcentra, openbaarvervoersknooppunten en winkels. Markeer deze routes met duidelijk zichtbare en herkenbare markeernagels zodat ook personen met dementie er gebruik van kunnen maken.

Openbaar vervoer

- Pas de halte-infrastructuur aan aan de noden van oudere of minder mobiele reizigers.
- Zorg voor toegankelijke haltes; pas het Masterplan 'Toegankelijke haltes' toe, waarbij een lokaal bestuur Vlaamse ondersteuning kan krijgen.
- Voorzie voldoende haltes en hoppinpunten bij voor ouderen belangrijke locaties als winkels, dienstencentra, bank, dokter of apotheker en zorgvoorzieningen zoals woonzorgcentra.

- Neem initiatief om een lokaal innovatief aanbod te realiseren, bv. een ouderenmobiel, een fietstaxi of een andere vorm van mobiele dienstverlening die ook over gemeentegrenzen heen georganiseerd kan worden.
- Bied aan inwoners met verplaatsingsmoeilijkheden en een beperkt inkomen 'taxicheques' aan.

3. Levensloopbestendig lokaal woonbeleid

Ouderen hebben recht op een woning die aangepast, kwaliteitsvol en betaalbaar is en die zich in een toegankelijke woonomgeving bevindt. Een toekomstgericht en levensloopbestendig woonbeleid houdt rekening met de noden en wensen van ouderen en inwoners met een fysieke beperking. Ouderen die in een te grote of onaangepaste woning wonen, moeten kunnen uitwijken naar een betaalbaar, kwalitatief en innovatief woonalternatief in hun vertrouwde buurt.

Actiepunten:

- Ondersteun alle initiatieven die ouderen de kans geven om zo lang mogelijk voor zichzelf te blijven zorgen: wat ze zelf nog kunnen, moeten ze alleen, met mantelzorgers of in laatste instantie met professionele hulp kunnen blijven doen.
- Ondersteun projecten rond woningaanpassing i.f.v. de zorgbehoeften van de bewoner, bv. co-housing, kangoeroewoningen, seniorenflats, serviceflats, mobiele zorgunits.
- Vergun soepeler woningaanpassingen die het mogelijk maken langer thuis te kunnen blijven wonen.
- Maak een soepeler toepassing van verordeningen mogelijk om een zorgwoning in de tuin te plaatsen.
- Zorg ervoor dat bij de herinrichting van de site 'Priesterage', ooit aangelegd voor senioren, ook in de toekomst een deel van de woningen aangepast wordt en voorbehouden blijft voor senioren. Deze site is een ideale omgeving voor senioren, midden in de dorpskern, dichtbij winkels, het Sociaal Huis, RVT Ter Venne en Huize Elsakker. Dit biedt meer mogelijkheden tot participeren aan activiteiten in deze centra, tot deelname aan sociaal-culturele activiteiten, tot gebruik van openbaar vervoer, tot meer sociale contacten en participatie in het maatschappelijke leven.

4. Sterk lokaal gezondheids- en zorgbeleid

Wie ouder wordt, ziet zich meer en meer geconfronteerd met allerlei zorgnoden, vaak chronisch en complex van aard. Fysieke problemen, verlieservaringen, ingrijpende levensveranderingen kunnen een grote impact hebben. Een sterk publiek lokaal uitgebouwd zorgbeleid komt tegemoet aan de uitdagingen waar oudere inwoners met een zorg- en ondersteuningsnood voor staan, zowel op het vlak van ondersteuning thuis als in een residentiële setting. Met de toenemende vergrijzing wordt de groep ouderen met zorgnoden alsmaar meer divers, wat ook diversiteit vereist in het publieke zorg- en dienstverleningsaanbod. Dat publieke aanbod mag zeker niet afgebouwd worden ten voordele van commerciële organisaties, die doorgedreven winststreven dikwijls laten voorgaan op kwaliteit van wonen, leven en zorg.

Actiepunten:

- Geef prioriteit aan het aanstellen van een voltijdse seniorenconsulentendienst die het welzijn van deze bevolkingscategorie in onze gemeente ondersteunt en bewaakt
- Zorg voor een dienstencentrum als aanvulling bij het Sociaal huis: het gebruik van de cafetaria van de seniorenflats Huize Elsakker kan bv. uitgebreid worden tot een ontmoetingscentrum waar ontspanning en ontmoeting centraal staan, waar onze senioren – al dan niet tegen betaling - terecht kunnen voor info/hulp bij:
  - dagdagelijkse activiteiten en/of administratie;
  - informatie specifiek voor senioren;
  - creatieve activiteiten;
  - boodschappendienst;
  - bewegingsactiviteiten;
  - medische pedicure;
  - betaalbare psychologische ondersteuning;
  - poetshulp;
  - tuinonderhoudhulp;
  - ... e.d.m.
- Breid de dienstverlening in seniorenflats uit met meldcentrales, valsensoren.
- Organiseer preventiecampagnes, infomomenten over gezondheidsthema's (valpreventie, mondhygiëne, diabetes, obesitas enz.), eventueel i.s.m. de LSAR, Logo Gezond+ of een andere organisatie.

- Bevraag (via een seniorenconsulent) regelmatig alleenwonende hoogbejaarden over hun wensen en behoeften zodat ze bij hun specifieke noden tijdig hulp en ondersteuning krijgen.
- Zorg voor ondersteuning en uitbreiding van mantelzorg o.m. door toekenning van een mantelzorgpremie, financiële tegemoetkoming bij palliatieve zorg of hulp bij respijtzorg.

5. Sociaal-culturele participatie

Ouderen willen hun leven betekenisvol blijven invullen. Sommigen willen hun horizons verruimen, bijleren, nieuwe talenten ontdekken, hun passie delen of zich inzetten in het vrijwilligers- en verenigingsleven. In een leeftijdsvriendelijke gemeente kan elke oudere die dat wil (kan), blijven participeren en worden obstakels op financieel, informatief, fysiek en sociaal vlak weggewerkt.

Actiepunten:

- Stel gebouwen of lokalen ter beschikking voor sociale en culturele activiteiten voor ouderen.
- Faciliteer een veilig toegankelijke, vaste stek voor senioren en LSAR-activiteiten waar ouderen op regelmatige basis terecht kunnen om elkaar te ontmoeten in een gezellige ruimte met de nodige accommodatie, bv. de oude pastorie in Latem Dorp.
- Breng de principes ‘nabijheid voorop’ en ‘kom uit uw kot’ in de praktijk en neem initiatieven waarbij ouderen in contact kunnen komen met andere bewoners van hun buurt, wijk of gemeente voor deelname aan activiteiten op verscheidene plaatsen verspreid over de gemeente.
- Voorzie betaalbare mogelijkheden voor sociaal-culturele participatie voor ouderen.
- Stimuleer en ondersteun financieel het levenslang leren van ouderen. Zorg voor een financiële vergoeding voor sprekers die op regelmatige tijdstippen lezingen komen geven voor senioren in de seniorenkroeg of andere lokalen. Meer activiteit in de kroeg kan meer bezoekers lokken en onderling contact stimuleren.

6. Maatschappelijke participatie en inspraak

Senioren, in onze gemeente nu al een substantieel deel van de bevolking, nl. 42,5 % van de stemgerechtigden, worden een steeds grotere en meer diverse doelgroep, met uiteenlopende wensen, noden en behoeften. Het is dan ook de taak van het gemeentebestuur ouderen wegwijs te maken in het lokaal participatielandschap.

Actiepunten:

- Organiseer informatie- en inspraakvergaderingen – niet alleen digitale bevestigingen - vóór er iets beslist wordt, zodat burgers meer bij besluitvorming betrokken worden.
- Organiseer voor een eventuele fusie met buurgemeenten een referendum, voorafgegaan door voldoende informatie over voor-/nadelen, vooraleer een beslissing genomen wordt. Een fusie met Gent en/of Deinze wensen wij zeker niet!
- Realiseer op regelmatige basis, bij voorkeur op vooraf vastgelegde data, contactmogelijkheden tussen de LSAR, de schepen van generatie- en gezinsbeleid en de seniorenambtenaar.
- Vraag de seniorenadviesraad om advies i.v.m. onderwerpen waarbij senioren betrokken zijn en geef steeds feedback op geleverde adviezen.

7. Communicatie en informatie

Om te kunnen participeren moeten senioren via gepaste, gemakkelijk toegankelijke kanalen actief geïnformeerd worden. Een duurzaam partnerschap met regelmatig overleg tussen de lokale ouderenraad, de seniorenambtenaar en de schepen voor generatiebeleid is hierbij essentieel.

Actiepunten:

- Informeer nieuwe inwoners over plaatselijke adviesraden, verenigingen enz.
- Bezorg aan de senioren een brochure, digitaal en op papier, met specifieke info voor deze doelgroep (bv. over verenigingen, mogelijkheden om na pensioen nog actief te blijven, vrijwilligerswerk, maaltijden, premies of financiële tussenkomsten, toegang tot hulp en zorg, enz.) en aan alle inwoners een papieren brochure met verenigingen en gemeentelijke diensten.
- Nodig bij de viering van de 65-jarigen zeker ook de seniorenadviesraad uit zodat die zijn werking kan voorstellen aan zijn doelgroep.
- Probeer kwetsbare ouderen via de seniorenambtenaar te bereiken en uit hun isolement halen.
- Voorzie bij het lokaal bestuur/de seniorenambtenaar op regelmatige basis een spreekuur waar senioren met vragen terecht kunnen.
- Bezorg 80-plussers een Dorpsmagazine in grote letters.
- Plaats in de inkom van het gemeentehuis een ideeënbus waarin senioren suggesties en ideeën kunnen deponeren.
- Kondig gemeentelijke activiteiten aan met een lichtkrant op strategische plaatsen.

8. Digitaal inclusieve samenleving

Senioren kunnen niet achterblijven in de digitale evolutie. Een lokale e-inclusiestrategie garandeert met een slimme mix van kanalen dat zowel digitaal vaardige ouderen als zij die een persoonlijke aanpak verkiezen/nodig hebben toegang tot de openbare dienstverlening hebben.

Actiepunten:

- Help mee om de digitale kloof te overbruggen door senioren makkelijk toegang te verlenen tot gebruiksvriendelijke digitale technologieën en georganiseerde lessenreeksen financieel te ondersteunen.
- Organiseer of faciliteer lessen waar concreet digitale vaardigheden, in het bijzonder i.v.m. digitale veiligheid, inge oefend kunnen worden.
- Voorzie permanente hulp bij digitale problemen of in het kader van gemeentelijke digitale administratieve dienstverlening, bv. het digitaal aanvragen van attesten enz. door een aanspreekbare IT-verantwoordelijke aan te stellen.